

[Niels Helveg Petersen.]

te. Kravet om enighed kan både være en hæmsko og en beskyttelse.

Der er allerede gjort bemærkninger til de noget hånlige ord, som er blevet Mansholts initiativ til del. Må jeg sige, at Mansholts indlæg er ikke det eneste, fællesmarkedet har haft i forureningsdiskussionen. Det er da rigtigt, at Mansholts henvendelse ikke er en vedtaget plan, men jeg ser ingen grund til at ryste på hovedet af den. Et internationalt samarbejde om disse ting er nødvendigt, det er nødvendigt på nordisk plan og på globalt plan, det er nødvendigt, når det drejer sig om Østersøen, men det er sandelig også nødvendigt, når det drejer sig om det europæiske. Jeg er enig med hr. Nyboe Andersen i denne betragtning. Jeg ser ingen gruppe af lande, som har bedre muligheder for at tage afgørende skridt, som kan påvirke hele den øvrige verden i dette spørgsmål, end de europæiske lande.

Hr. Stinus var pessimist på det nordiske samarbejdes vegne. Jeg mener, at dette er i strid med de faktiske forhold, i strid med de beslutninger, som er truffet inden for den seneste tid, men i øvrigt også i strid med geografien, med traditionerne, med sprog osv. Der er ingen konkrete holdepunkter for den antagelse, at det nordiske samarbejde skulle gå i stå og heller ikke det samarbejde, som udfolder sig inden for FN.

Statsministeren ville bestride, at han havde været ulogisk. Det er måske rigtigt, hvis man ser rent formelt på det, hvis praktisk politik var sådan, at det var muligt at trække en knivskarp grænse mellem regeringen og socialdemokratiet. Men det er jo et helt formelt forsvar. Denne grænse lader sig ikke drage på den måde, som statsministeren forsøgte at gøre det. Jeg tiltror i hvert fald regeringen mere magt i det socialdemokratiske parti, end statsministeren selv var indstillet på. Jeg er klar over, at man ikke formelt tvinger kongressen til noget som helst. På den anden side er det vel temmelig givet, at hvis ikke kongressen følger en sådan udtalelse fra regeringen, er det et mistillidsvotum, som fører til ret dramatiske konsekvenser for statsministeren selv. Derfor er forsvaret formelt, og påstanden om, at det er ulogisk at lægge folkeafstemningen efter Norges, når man har taget stilling, er derfor ikke så forfærdelig tungtvejende.

Til markedsministeren vil jeg sige, at jeg glæder mig til diskussionen i markedsudvalget om parlamentets stilling, men er stadig væk ikke imponeret af markedsministerens vilje til at placere det europæiske parlament stærkere i det europæiske samarbejde. Jeg synes stadig væk, at markedsministeren er for tilbageholdende.

Så vil jeg sige til sidst, at både statsministeren og markedsministeren citerede Bratteli og vedtagelsen af det norske arbejderparti. Det er en god idé at gøre det. Det danske socialdemokrati er på sikker grund, når det henholder sig til det norske arbejderparti, som i denne sag med sine ledere i spidsen har ført en langt mere sikker kurs end det danske socialdemokrati.

Morten Lange: Statsministeren var så venlig i uddrag at referere den norske statsministers redegørelse til det norske arbejderparti. Vi fik just at vide af hr. Niels Helveg Petersen, at den reflekterede en langt sikrere kurs end den, som statsministeren havde fulgt herhjemme. Jeg skal blot, hvad angår referatet, sige, at hvis der ikke havde stået jordbrugere, men landbrugere, så kunne man såmænd ikke have hørt, at det ikke var hr. J. O. Krags egen udtalelse, der blev læst op. Det forekommer mig, at de var to alen ud af ét stykke, så det gav ikke nogen fornyelse i diskussionen, og det var vel heller ikke at vente.

Derimod bliver jeg nødt til at holde statsministeren fast på hans egen tiltrædelseserklæring, for det forekommer mig, at de svar, han gav på spørgsmålet om regeringens holdning til dansk medlemskabs uafhængighed af norsk medlemskab harmonerer overordentlig dårligt med statsministerens egen tiltrædelseserklæring. Jeg citerer fra Folkestidende for denne samling sp. 36:

„Hvis Norge mod forventning ikke skulle ratificere tiltrædelsestraktaten, vil der også for Danmark foreligge en ny situation. Hvilke konsekvenser Danmark skal drage heraf, må afhænge af denne nye situations karakter, herunder hvilke alternative løsninger Norge i så fald må tilsigte.“

En sådan udtalelse, specielt under hensyn til den baggrund, den var fremsat på, kan kun forstås sådan, at statsministeren lod den endelige beslutning om dansk medlem-